

Spis treści:

1. Wstęp
2. Charakterystyka obszaru rewitalizacji
3. Wizja i cele Gminnego Programu Rewitalizacji
4. Ocena stopnia realizacji przedsięwzięć i celów programów
5. Analiza wskaźnikowa i ocena aktualności Gminnego Programu Rewitalizacji
6. Podsumowanie

1. Wstęp

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Tczewa na lata 2016 –2030 (dalej GPR) został przyjęty Uchwałą Nr XII/99/2019 Rady Miejskiej w Tczewie z dnia 26 września 2019 r. Niniejszy dokument, tj. ocenę aktualności stopnia realizacji GPR sporządzono w oparciu o art. 22 pkt. 1 Ustawy o rewitalizacji (t.j. Dz. U. 2018 poz.1398 z późn. zm.).

Ocenę aktualności sporządza się co najmniej raz na 3 lata zgodnie z systemem monitorowania i ewaluacji określonym w tym programie. Dokument powstał na podstawie analizy Raportów Monitoringu Gminnego Programu Rewitalizacji, które wykonywane są raz w roku od momentu uchwalenia programu, i przedkładane są Komitetowi Rewitalizacji oraz Radzie Miejskiej w Tczewie. Ocena aktualności stopnia realizacji GPR stanowi opinię, która jest wynikiem analizy danych i osiągniętych wskaźników zebranych w trakcie obowiązywania programu. Ocena stopnia realizacji zadań obejmuje zarówno aspekt związany z zaawansowaniem poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, jak również z monitorowaniem stopnia realizacji założonych celów i wskaźników procesu rewitalizacji. Celem analizy tych danych jest wypracowanie wniosków i refleksji nad adekwatnością prowadzonych działań i ustaleń programu z perspektywy ocenianego okresu prowadzenia działań rewitalizacyjnych. Ocena ma również odpowiedzieć na pytanie czy program jest aktualny lub czy należy go aktualizować bądź zmienić.

Dokonując oceny GPR kierować się należy art. 22 ust. 1 do 4 ustawy z dnia 9 października 2015 o rewitalizacji, który mówi, że ocena aktualności i stopnia realizacji gminnego programu rewitalizacji podlega zaopiniowaniu przez Komitet Rewitalizacji oraz ogłoszeniu na stronie podmiotowej gminy w Biuletynie Informacji Publicznej. W przypadku stwierdzenia, że gminny program rewitalizacji wymaga zmiany, wójt,

burmistrz lub prezydent miasta występuje do rady gminy z wnioskiem o jego zmianę.

Do wniosku załącza się wspomnianą opinię wydaną przez Komitet Rewitalizacji. W przypadku stwierdzenia, w wyniku przeprowadzonej oceny stopnia realizacji gminnego programu rewitalizacji, osiągnięcia celów rewitalizacji w nim zawartych, rada gminy uchyla uchwałę w sprawie gminnego programu rewitalizacji w całości albo w części, z własnej inicjatywy albo na wniosek wójta burmistrza albo prezydenta miasta.

Reasumując powyższe, przedmiotowy dokument dotyczący Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Tczewa na lata 2016 – 2030, został sporządzony w celu stwierdzenia czy program wymaga aktualizacji.

2. Charakterystyka obszaru rewitalizacji

Tczewski obszar rewitalizacji obejmuje osiedla Stare Miasto i Zatorze, o powierzchni łącznej 140 ha, co stanowi 6,26% powierzchni miasta, i jest zamieszkały przez 9851 osób, co stanowi 16,67% populacji mieszkańców.

Stare Miasto

Obszar Starego Miasta ograniczony jest od strony północnej i zachodniej linią kolejową, od wschodu rzeką Wisłą, na południu granicę stanowi Park Miejski. Obszar obejmuje historyczne centrum miasta objęte wpisem do rejestru zabytków, otoczone przez historyczne przedmieścia – po stronie zachodniej część Przedmieścia Berlińskiego, po stronie północnej Przedmieście Dworcowe, od południa Przedmieście Królewieckie.

Na południe od Przedmieścia Królewieckiego zlokalizowany jest Park Miejski. W części wschodniej obszaru znajduje się Bulwar Nadwiślański oraz Małe Czyżykowo – teren dawnej osady. Stare Miasto zajmuje powierzchnię 91 ha i jest zamieszkiwane przez 7488 osób. Najistotniejszym problemem rejonu Starego Miasta jest przewaga budynków mieszkalnych wybudowanych przed rokiem 1970, w tym duży udział obiektów figurujących w gminnej ewidencji zabytków. Ponadto obszar charakteryzuje się stosunkowo dużą gęstością zaludnienia, co jest cechą charakterystyczną dla obszarów śródmiejskich.

Zatorze

Osiedle można podzielić na dwa charakterystyczne rejony. Pierwszy to rejon północny obejmujący historyczne przedmieście Zatorze (Kozen) zbudowane w latach 1902-1910, zespół budynków mieszkalnych wielorodzinnych przy ul. Prostej (osiedle TTBS), budynki wielorodzinne na wydzielonych działkach z lat 40 XX w. (dawne os. Nowotki) oraz obszar zwartej zabudowy kwartałowej (rejon ul. Wierzbowej, Żuławskiej, Łąkowej) ograniczony od zachodu i południa torami kolejowymi, a od wschodu i północy Kanałem Młyńskim. Rejon południowy natomiast to obszar położony pomiędzy osiedlem Zatorze a Starym Miastem, w skład, którego wchodzi tereny kolejowe zamknięte i pokolejowe, w tym teren dawnego dworca. Całe Zatorze zajmuje powierzchnię 49 ha i jest zamieszkałe przez 2363 osoby.

Obszar osiedla charakteryzuje się starą strukturą zabudowy oraz dużym odsetkiem obiektów zabytkowych, ujętych w gminnej ewidencji zabytków, które często wymagają większych nakładów finansowych na utrzymanie, remonty czy modernizacje.

3. Wizja i cele Gminnego Programu Rewitalizacji

Celem interwencji w obszarze rewitalizowanym jest polepszenie warunków życia społeczno-gospodarczego, której rezultatem będzie wyciągnięcie obszaru ze stanu kryzysowego, stworzenie warunków do rozwoju aktywności społecznej oraz poprawa infrastruktury. Główny cel rewitalizacji wynika z misji przyjętych do realizacji działań, odzwierciedla wizję Miasta Tczewa po zakończonym procesie rewitalizacji. Do realizacji celu głównego przyjęto dwa cele operacyjne i określono dla nich kierunki działań. Kierunki działań opisane poniżej, będą służyć eliminacji i ograniczeniu wskazanych zjawisk kryzysowych. Działania te zostały tak ukierunkowane, aby dopełniać się tematycznie we wszystkich niezbędnych aspektach (społecznym, gospodarczym, przestrzenno – funkcjonalnym, technicznym, środowiskowym), a rezultaty podejmowanych przedsięwzięć powinny wejść ze sobą w pozytywną synergię.

CEL GŁÓWNY

Głównym celem Gminnego Programu Rewitalizacji jest: *polepszenie warunków życia społeczno-gospodarczego, których rezultatem będzie wyciągnięcie obszaru ze stanu kryzysowego, stworzenie warunków do rozwoju aktywności społecznej oraz poprawa infrastruktury*

Z celu głównego wyodrębniono dwa kierunki działań:

Cel 1: Aktywne samodzielne i zintegrowane społeczeństwo.

- 1.1. Wzmocnienie rodzin wykluczonych społecznie w pełnieniu prawidłowych funkcji.
- 1.2. Wzrost integracji oraz aktywności społecznej mieszkańców.
- 1.3. Poprawa warunków do inwestowania i rozwoju dla istniejących i potencjalnych podmiotów gospodarczych.

Cel 1 skupia w sobie zadania wspierające funkcjonowanie i organizację życia mieszkańców Tczewa, przedsiębiorców z obszaru rewitalizacji, jak i jego interesariuszy. Działania zaplanowane w programie mają zwiększyć dostęp do różnych form wsparcia dla mieszkańców oraz zwiększyć poczucie bezpieczeństwa na obszarze rewitalizacji. Mają również za zadanie wzmocnić i zintegrować społeczeństwo.

Cel 2: Atrakcyjne warunki zamieszkania.

- 2.1. Wysoka jakość przestrzeni publicznej
- 2.2. Wykorzystanie potencjału dziedzictwa kulturowego.
- 2.3. Poprawa jakości środowiska.
- 2.4. Poprawa estetyki i ładu przestrzeni.
- 2.5. Wysoka jakość zamieszkania i otoczenia.
- 2.6. Wysoka jakość systemu komunikacji i mobilności.
- 2.7. Efektywne wykorzystanie zabudowy i terenu.

Cel 2 skupia w sobie działania skierowane wpływające na podniesienie jakości życia mieszkańców poprzez rozwój infrastruktury społecznej, poprawę estetyki ładu i przestrzeni społecznej oraz zwiększenie jakości zamieszkania, komunikacji, mobilności. Cel ten realizowany jest na całym obszarze, jednakże największy efekt osiągnięto na osiedlu Zatorze. Przebudowano tam kompleksowo cały układ komunikacyjny, powstały nowe przestrzenie publiczne oraz nowa infrastruktura społeczna. Podniesiono także jakość przestrzeni społecznej dla Starego Miasta. Nowe oblicza zyskały ulice Kręta, Podgórna i Królowej Jadwigi. Odnowiono dwa budynki biblioteczne i 19 kamienic zarządzanych przez wspólnoty mieszkaniowe.

4. Ocena stopnia realizacji przedsięwzięć i celów programu

Gminny Program Rewitalizacji podlega corocznemu badaniu osiągniętych wskaźników poprzez sporządzanie Raportów z Monitoringu Gminnego Programu Rewitalizacji. Dokumenty te przedstawiają postęp prac w każdym roku realizacji programu w odniesieniu do roku bazowego oraz oczekiwanych rezultatów. Ponadto w grudniu 2020 roku firma Delta Partner – Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Gospodarczych wykonała na zlecenie Urzędu Miejskiego w Tczewie ewaluację Gminnego Programu Rewitalizacji za lata 2016-2020.

Należy zaznaczyć, że program jest wdrażany przez szereg podmiotów i instytucji publicznych, które w różnym stopniu odpowiadają za realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Efektywność procesu zależy od zaangażowania całego samorządu oraz włączenia interesariuszy. Zadania związane z operacyjną koordynacją procesu rewitalizacji realizuje Wydział Rozwoju Miasta Urzędu Miejskiego w Tczewie.

W Gminnym Programie Rewitalizacji zaprogramowano przedsięwzięcia na różnych poziomach – podstawowe oraz pozostałe dopuszczalne przedsięwzięcia rewitalizacyjne.

Stan ich zaawansowania określono na miesiąc sporządzenia niniejszego dokumentu, tj. na miesiąc kwiecień 2023 r.

Postęp w realizacji przedsięwzięć Gminnego Programu Rewitalizacji prezentuje poniższa tabela.

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Podmiot realizujący przedsięwzięcie	Status realizacji	Opis zrealizowanego zakresu	Środki finansowe [zł]
1	Prowadzenie Centrum Wspierania Rodziny	Gmina Miejska Tczew/ Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tczewie	W trakcie	Obiekt przeznaczony dla ofiar przemocy domowej, w którym wydzielono dwa mieszkania. Instytucja Zarządzająca Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Pomorskiego wyraziła zgodę na rozszerzenie funkcji przeznaczenia budynku również dla osób wymagających wsparcia z powodu nieprzewidzianej sytuacji kryzysowej. W związku z czym na ul. Podgórznej zostały zakwaterowane dwie rodziny z Ukrainy, które szukały schronienia w Tczewie w związku z konfliktem zbrojnym w Ukrainie. Obiektem zarządza Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tczewie.	Szacowana wartość: 935 000
2	Klub Rodzinny Zatorze	Gmina Miejska Tczew/Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tczewie	W trakcie	Po zakończeniu zintegrowanego projektu społecznego pn. „Społeczna od-nowa” Klub Rodzinny Zatorze zarządza Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. Na działania w klubie miasto przeznacza rokrocznie własne środki finansowe w ramach otwartych konkursów ofert. W 2022 roku obiekt prowadzony był przez Stowarzyszenie Tczewski Klub Abstynenta „Sambor” w Tczewie. W ramach funkcjonowania Klubu realizowane były przedsięwzięcia mające na celu ograniczenie szkód społecznych i zdrowotnych wynikających ze spożywania alkoholu, zmniejszenie zjawiska uzależnienia i bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, w tym udzielanie rodzinom wsparcia terapeutycznego oraz prowadzenie animacji czasu wolnego mającej na celu wyrównanie szans.	Szacowana wartość: 260 000
3	Rozwijanie usług Domu Przedsiębiorcy na rzecz poprawy społeczno-ekonomicznej obszarów zdegradowanych	Gmina Miejska Tczew oraz instytucje otoczenia biznesu, przedsiębiorcy z obszaru rewitalizacji	W trakcie	W roku 2022 Dom Przedsiębiorcy inkubował 4 podmioty a równolegle z usługi coworkingu korzystało średnio 6 firm. W ramach działań DP współpracuje z Komitetem Rewitalizacji i uczestniczy w jego działaniach, spotkania odbywają się również na terenie jego siedziby. Ponadto w roku sprawozdawczym przedsiębiorcy mieli możliwość korzystania z oferty doradczej i konsultacyjnej. Szacunkowo udzielono około 2300 różnych porad i konsultacji dla przedsiębiorców. W Domu Przedsiębiorcy stale funkcjonuje Pomorski Fundusz Pożyczkowy. Dom Przedsiębiorcy	Szacowana wartość: 130 000

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Podmiot realizujący przedsięwzięcie	Status realizacji	Opis zrealizowanego zakresu	Środki finansowe [zł]
				współpracował przy realizacji projektów edukacyjnych i pro przedsiębiorczych z PUP w Tczewie, Powiślańską Szkołą Wyższą w Kwidzynie i Stowarzyszeniem Księgowych w Polsce – oddział Tczew. Prowadził działania edukacyjne dot. promocji przedsiębiorczości. Szkolenia, seminaria były skierowane do przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą jak i osób planujących jej otworzenie. W związku napływem uchodźców z Ukrainy, konsultacje i działania poszerzono również dla tych odbiorców. W minionym roku przeprowadzono stacjonarnie i online łącznie 10 spotkań Dom Przedsiębiorcy prowadzi Gminny program „Czyste Powietrze”. Dotychczas z punktu skorzystało 67 beneficjentów, którzy złożyli wnioski o udzielenie dofinansowania, a 43 o płatność	
4	Program „Rozwijam Stare Miasto”	Gmina Miejska Tczew, przedsiębiorcy, NGO	niezrealizowany	Program „Rozwijam Stare Miasto” będzie poddany modyfikacji pod kątem obecnych warunków mikro i makroekonomicznych aby dopasować go do nowych potrzeb przedsiębiorców. Obecne działania skupiają się na udzielaniu wsparcia doradczego i konsultacyjnego dla wszystkich przedsiębiorców z obszaru Starego Miasta oraz znalezienia odpowiednich możliwości prawno-organizacyjnych dla dalszych działań. Stale monitorowane są podmioty działające na obszarze rewitalizowanym, szczególnie w sercu Starego Miasta, gdzie problem z pustostanami i małą aktywnością był największy. Wspierane są wszystkie inicjatywy związane z poprawą lub uatrakcyjnieniem bieżącej oferty Starego Miasta i włączeniem przedsiębiorców, przy wykorzystaniu mediów i narzędzi jakimi dysponuje samorząd miasta i Dom Przedsiębiorcy. Wszystkie dotychczasowe działania, wydarzenia i konsultacje, które odbywają się w Domu Przedsiębiorcy są bezpłatne i skierowane do firm z terenu miasta Tczewa, a w szczególności do obszaru rewitalizowanego, na terenie którego siedzibę ma Dom Przedsiębiorcy.	Szacowana wartość: 200 000 PLN

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Podmiot realizujący przedsięwzięcie	Status realizacji	Opis zrealizowanego zakresu	Środki finansowe [zł]
5	Modernizacja siedziby Forum Inicjatyw Społecznych na potrzeby infrastruktury społecznej	Gmina Miejska Tczew, NGO, mieszkańcy, wolontariusze	zakończony	Zadanie zakończono w styczniu 2018 r. Wykonano przebudowę pomieszczeń FIS w następującym zakresie: likwidacja ścianek działowych i budowa nowych, odmalowanie ścian, wymiana glazury, wykonanie sufitów podwieszanych, wymiana posadzek, wymiana wew. stolarki drzwiowej, montaż mobilnej ścianki działowej, wyposażenie meblowe obiektu, wymiana instalacji elektrycznej i opraw oświetleniowych.	201 251,87
6	Przebudowa budynków Filii Miejskiej Biblioteki Publicznej na potrzeby infrastruktury społecznej	Gmina Miejska Tczew, NGO, mieszkańcy, wolontariusze	zakończony	21.01.2020 r. dokonano odbioru końcowego robót budowlanych. Uroczystego otwarcia biblioteki dokonano 9.03.2020 roku.	4 850 252,05
7	Przebudowa budynków Miejskiej Biblioteki Publicznej na potrzeby infrastruktury społecznej	Gmina Miejska Tczew, NGO, mieszkańcy, wolontariusze	zakończony	17.11.2020 r. podpisana została umowa na realizację robót budowlanych. Przedmiot umowy obejmował m. in. roboty rozbiórkowe, roboty ziemne i fundamentowe, remont i wzmocnienie konstrukcji stropów, roboty dekarские, wymianę oraz renowację stolarki okiennej, wymianę stolarki drzwiowej, roboty okładzinowe i malarskie, wykonanie instalacji wod.-kan., c.o., elektrycznej i teletechnicznej, wentylacji mechanicznej, p.poż., dobudowę windy. Bibliotekę w całości odnowiono i w pełni wyposażono. Zadanie zakończono w I kwartale 2023 roku	7 878 579,03
8	Przebudowa nieużytkowanego budynku przy ul. Podgórnej 8 schronienie dla ofiar przemocy	Gmina Miejska Tczew, NGO	zakończony	Roboty budowlane zakończono w terminie zgodnie z umową tj. do dnia 17.11.2021 r. Dane budynku: powierzchnia zabudowy – 70,00 m2 powierzchnia użytkowa – 116,70 m2 kubatura – 558,67 m3. Obiekt wyposażono i udostępniono do użytku potrzebującym mieszkańcom.	941 373,66

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Podmiot realizujący przedsięwzięcie	Status realizacji	Opis zrealizowanego zakresu	Środki finansowe [zł]
9	Adaptacja obiektu przy ul. Elżbiety 19B na potrzeby infrastruktury społecznej	Gmina Miejska Tczew	zakończony	W 2020 roku oddano do użytku w pełni wyposażony obiekt. W ramach realizacji zadania wykonano: prace rozbiórkowe, rozbudowano budynek w kierunku południowo - wschodnim, wykonano nową więźbę dachową, pokrycie dachu z dachówki ceramicznej, nowe orynnowanie dachu, stropy żelbetowe, schody żelbetowe na poddasze, montaż ściany modułowej, podłogi, izolacje przeciwwodne, docieplenia ścian, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, zagospodarowanie terenu: montaż ławek, zabawek sprzętu sportowego, montaż drewnianej wiaty śmietnikowej i altany, nowe nasadzenia zieleni. Wykonano również nowe instalacje: elektryczną, wod. - kan., gazową, wentylacji mechanicznej. Zakupiono wyposażenie meblowe.	1 194 130,40
10	Wykonanie systemu monitoringu wizyjnego na Zatorzu	Gmina Miejska Tczew	zakończono	W ramach zadania zamontowano 51 kamer monitoringu wizyjnego. Zadanie zakończono w czerwcu 2022 roku	1 512 620,13
11	Wykonanie systemu oświetlenia ulicznego na Zatorzu	Gmina Miejska Tczew	zakończono	W ramach zadania wykonano remont i modernizację oświetlenia ulicznego na całym osiedlu Zatorze, zamontowano nowoczesne lampy ledowe, które pozytywnie oddziałującą na środowisko Zadanie zakończono w czerwcu 2022 roku	1 311 502,94
12	Przebudowa układu drogowego na Zatorzu	Gmina Miejska Tczew	zakończono	Zadanie realizowano w 3 etapach. Dokonano kompleksowej przebudowy układu drogowego na Zatorzu. Wykonano także wymianę systemu wodno-kanalizacyjnego, systemu wód opadowych, usprawniono komunikację, poprawiono estetykę i ład. Zadanie zakończono w czerwcu 2022 roku	11 742 701,74
13	Kładka pieszo-rowerowa na Zatorzu z zagospodarowaniem przyległego terenu	Gmina Miejska Tczew	zakończono	Zadanie wykonano w listopadzie 2017 roku Zagospodarowanie terenu zostało wykonane w 2021 roku	615 458,70

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Podmiot realizujący przedsięwzięcie	Status realizacji	Opis zrealizowanego zakresu	Środki finansowe [zł]
14	Plac Zabaw przy ul. Łąkowej	Gmina Miejska Tczew	zakończono	Plac zabaw przebudowano i w pełni wyposażono w październiku 2017 roku. (Odbiór w dniu 16.10.2017 r.) Elementy placu zabaw, które zostały wykonane w ramach zadania: zestaw zabawowy wielofunkcyjny, huśtawka wahadłowa podwójna, huśtawka wagowa podwójna, karuzela talerzowa z siedziskami, piaskownica betonowa, bujaki sprężynowe - 2szt., ławki - 4szt., kosze na śmieci - 2szt., tablica regulaminowa, chodnik - 103 m ² , ogrodzenie z dwiema furtkami - 153 mb, nawierzchnia bezpieczna – piasek - 134 m ² , zieleń niska – trawa - 655 m ² , nasadzenia krzewów	111 418,44
15	Plac dla młodzieży z elementami street-work-out przy ul. Żuławskiej	Gmina Miejska Tczew	zakończono	Plac dla młodzieży z elementami do ćwiczeń fizycznych typu „street-workout” wybudowano i w pełni wyposażono we wrześniu 2017 roku. (Odbiór w dniu 29.09.2017). Zakupiono i zamontowano na placu o wymiarach 10m x 14,20m urządzenia do ćwiczeń fizycznych typu street workout. Elementy placu, które powstały w ramach zadania: nawierzchnia bezpieczna z piasku- 141 m ² , chodnik -13,50 m ² , nawierzchnia trawiasta- 445,5m ² , elementy do ćwiczeń: drabinka pozioma, drabinka pionowa, „pole dance”, ławka skośna, koła gimnastyczne, drążki do podciągania, drążek żmijka, poręcze równoległe (wysokie i niskie), ścianka do stania na rękach, tablica informacyjna.	48 010,94
16	Zagospodarowanie podwórek i części wspólnych budynków	Gmina Miejska Tczew, Wspólnoty Mieszkaniowe	Zakończono	Zagospodarowano podwórka i części wspólne budynków Wspólnot Mieszkaniowych przy ulicy Hallera 15, Wilcza 7-8, Zamkowa 19a, między innymi wykonano następujące prace: wymiana gruntu i nawiezenie nowego czarnoziemiu, wysianie trawnika – przy doborze mieszanki nasion, pielęgnacja dotychczasowych nasadzeń, obejmująca przycinanie istniejących krzewów i sprawdzenie ich stanu, wymiana kory ozdobnej, oczyszczenie, naprawa i malowanie istniejącego ogrodzenia; - w zależności od konieczności dołożono lub wymieniono kostkę brukową	2 270 000 PLN

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Podmiot realizujący przedsięwzięcie	Status realizacji	Opis zrealizowanego zakresu	Środki finansowe [zł]
17	Zagospodarowanie ulicy Krętej	Gmina Miejska Tczew	zakończono	Zadanie zakończone w listopadzie 2020 roku Wykonana została kompleksowa przebudowa ulicy Krętej na całej długości od ulicy Wąskiej do ulicy Ogrodowej. Roboty budowlane polegały m.in. na wykonaniu nowej nawierzchni elementów drogowych, przebudowie kolizji istniejącego uzbrojenia w pasie drogowym, uregulowania gospodarki wodno-ściekowej w zakresie wód deszczowych oraz wybudowaniu oświetlenia ulicznego oraz monitoringu wizyjnego. Wykonany ciąg pieszo-jezdny ma szerokość wynikającą z szerokości pasa drogowego od ok. 4,6 do 5,2 m. Odcinek wyłączony z ruchu kołowego zagospodarowany jest schodami terenowymi z zieleńcami. W ramach zadania zagospodarowano również małą architekturę tj. 6 ławek oraz 6 szt. donic.	1 159 352,87
18	Zagospodarowanie ulicy Podgórnej	Gmina Miejska Tczew	zakończono	Zadanie zakończone w listopadzie 2020 roku Wykonana została kompleksowa przebudowa ulicy Podgórnej na odcinku od skrzyżowania z ulicą Zamkową do skrzyżowania z ulicą Chopina. Ulica Podgórna posiada wyodrębnioną nawierzchnię jezdni, dwustronny chodnik oraz równoległe do drogi 4 miejsca parkingowe. Nawierzchnia jezdni została wykonana jest bruku kamiennego. W pasie drogowym oraz na obszarze do niego przylegającym wybudowano/przebudowywano sieć infrastruktury technicznej tj. kanalizację deszczową, kanalizację sanitarną, sieć wodociągową, oświetlenie drogowe. W ramach zadania wbudowano również małą architekturę tj. 6 ławek z oparciem, 9 kpl. zestawów rekreacyjnych (stolik + 2 krzesła) oraz 9 szt. koszy na śmieci.	2 059 150,00
19	Remont ul. Królowej Jadwigi	Gmina Miejska Tczew	zakończono	Zadanie wykonano w 2022 roku, dokonano kompleksowego remontu ulicy, utworzono 19 nowych miejsc parkingowych, zmodernizowano oświetlenie uliczne, poprawiono ład i estetykę przestrzenną.	2 673 868,31

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Podmiot realizujący przedsięwzięcie	Status realizacji	Opis zrealizowanego zakresu	Środki finansowe [zł]
20	Budowa mieszkań komunalnych na ul. Prostej w Tczewie	Gmina Miejska Tczew, Tczewskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego	Zakończono	W latach 2017-2019 powstały 3 budynki komunalne przy ul. Prostej 1H, Prostej 1D i Prostej 1E. W budynkach mieszczą się 54 lokale mieszkalne o łącznej powierzchni użytkowej 2 050,01 m ² oraz powierzchni pomieszczeń przynależnych (komórek lokatorskich) 325,91 m ² .	7 000 000 PLN
21	Budowa Parkingu przy ul. Ściegiennego w Tczewie	Gmina Miejska Tczew	zakończono	30.11.2021 roku podpisano umowę na budowę parkingu przy ul. ks. Ściegiennego w Tczewie z wykonawcą. Zadanie zakończono w 2022 roku. Oddano do użytku mieszkańców 47 nowych miejsc postojowych.	1 600 000 PLN
22	Rewitalizacja Parku Miejskiego	Gmina Miejska Tczew, NGO, Mieszkańcy	W trakcie	W grudniu 2021 roku wykonano projekt wykonawczy nasadzeń drzew i krzewów wraz z inwentaryzacją zieleni i gospodarką drzewostanem na terenie Parku Miejskiego w Tczewie. W I kwartale 2023 roku wyłoniono wykonawcę na przygotowanie dokumentacji projektowej. Termin realizacji umowy – listopad 2023 roku.	Szacowana wartość w GPR: 3 000 000 PLN
23	Rewitalizacja Skweru Konstytucji 3 Maja	Gmina Miejska Tczew, NGO, Mieszkańcy	niezrealizowane	Zadanie nie było realizowane i nie zostało wprowadzone do bieżącego budżetu, planowane działania na kolejne lata.	Szacowana wartość w GPR: 1 600 000 PLN
24	Rewitalizacja Parku Kopernika	Gmina Miejska Tczew, NGO, Mieszkańcy	niezrealizowane	Zadanie nie było realizowane i nie zostało wprowadzone do bieżącego budżetu; planowane działania na kolejne lata.	Szacowana wartość w GPR: 2 000 000 PLN
25	Fontanna na bulwarze nadwiślańskim	Gmina Miejska Tczew	niezrealizowane	Zadanie nie było realizowane i nie zostało wprowadzone do budżetu.	Szacowana wartość w GPR: 1 200 000 PLN

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Podmiot realizujący przedsięwzięcie	Status realizacji	Opis zrealizowanego zakresu	Środki finansowe [zł]
26	Modernizacja slipu przy przystani na Wiśle	Gmina Miejska Tczew	niezrealizowane	Zadanie nie było realizowane i nie zostało wprowadzone do bieżącego budżetu. W roku 2019 powstał slip dla łodzi w okolicach ulicy Nadbrzeżnej i inwestycji związanej z budową Wiślanej Trasy Rowerowej.	Szacowana wartość w GPR: 670 000 PLN
27	Modernizacja sieci gazociągowej	Polska Spółka Gazownictwa sp. z o.o.	niezrealizowane	Zadanie planowane do realizacji w latach późniejszych.	Szacowana wartość w GPR: 40 000 PLN

Do końca I kwartału 2023 roku zrealizowano 17 przedsięwzięć, w których osiągnięto zaplanowane wskaźniki, 4 przedsięwzięcia są w trakcie realizacji, przy czym 3 z nich to działania społeczne, które mają charakter ciągły i nie planuje się ich zakończenia. Do realizacji pozostało 6 przedsięwzięć, których nie udało się do tej pory rozpocząć. Rozkład procentowy 27 przedsięwzięć wygląda następująco: 63 % to przedsięwzięcia zrealizowane, 15 % w jest w trakcie, a 22 % pozostaje niezrealizowanych. Należy przeanalizować zasadność utrzymania w GPR zadań niezrealizowanych oraz poznać przyczyny ich niewykonania.

W przypadku zadania pn. „Rozwijam Stare Miasto” konieczna jest modyfikacja programu i aktualna diagnoza potrzeb podmiotów gospodarczych działających w obszarze rewitalizacji. Przedsięwzięcia związane z rewitalizacją Parku Kopernika oraz Skweru Konstytucji 3 Maja nie zostały zrealizowane z uwagi na brak środków finansowych, jednakże ich zasadność jest niepodważalna. Także z uwagi na brak środków i spory koszt, nie powstała fontanna na bulwarze nadwiślańskim. Celowość i realność zadania wydają się jednak dyskusyjne, także z powodu faktu, iż bulwar nadwiślański jest obszarem pod ochroną Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Innym zadaniem, którego realizacja straciła zasadność jest modernizacja slipu nad Wisłą. W 2019 roku powstał slip dla łodzi w okolicach ulicy Nadbrzeżnej. Slip ten korelował z inwestycją związaną z budową Wiślanej Trasy Rowerowej. Modernizacja sieci gazociągowej natomiast uzależniona jest od działań Pomorskiej Spółki Gazownictwa, która nie podjęła inicjatywy związanej z rozbudową sieci gazowej w granicach obszaru rewitalizacji.

Na realizację działań w obszarze rewitalizacji:

- w momencie uchwalenia programu założono kwotę ok 55 mln zł
- do końca I kwartału 2023 roku wydatkowano kwotę ponad 47 mln zł.

W wielu przypadkach rzeczywiste kwoty znacznie przewyższyły te szacowane do wydatkowania w momencie uchwalania programu. Poziom zaangażowania finansowego programu wynosi ponad 85 %.

Każde zaplanowane przedsięwzięcie rewitalizacyjne stanowi odpowiedź na konkretne potrzeby, problemy mieszkańców i mieszkanek obszaru rewitalizacji. Realizacja zadań ma przyczynić się do urzeczywistnienia wizji obszaru po przeprowadzonej rewitalizacji. Każde z

przedsięwzięć ma przyczynić się do realizacji określonego, konkretnego celu lub grupy celów, co zostało określone na etapie opracowywania Programu.

W tabeli poniżej pokazano stopień realizacji wskaźników oraz stopień realizacji celów programu. Przy czym stopnie realizacji celów programu podzielono na 3 grupy:

A - realizuje cel

B - częściowo realizuje cel/stwarza warunki do realizacji celu

C- na obecnym etapie nie realizuje celu.

Cel 1: Aktywne samodzielne i zintegrowane społeczeństwo.

Cel 2: Atrakcyjne warunki zamieszkania.

Stan realizacji wskaźników i celów programu

Nazwa wskaźnika	Wartość bazowa 2016	Wartość osiągnięta do 04.2023	Wartość docelowa 2030	Stopień realizacji celu (A,B,C)
				Nr celu (1,2)
Liczba osób objętych usługami społecznymi mieszkających na obszarze rewitalizacji (Zadania 1, 2)	1066	917	1066	A 1
Liczba przeprowadzonych działań integracyjno-animacyjnych; aktywizujących interesariuszy obszaru rewitalizacji i/lub spotkań tematycznych dla interesariuszy rewitalizacji (Zadania 1,2,3,4)	3 – MOPS 5 – projekty partnerskie	7	12	A 1
Liczba zmodernizowanych terenów aktywności społecznej (place zabaw; parki; skwery) (Zadania 14,15,22,23,24)	0	2	5	A 2
Liczba zmodernizowanej infrastruktury drogowej (Zadanie 12,17,18,19)	0	4	4	A 2
Liczba nowych lub zmodernizowanych miejsc parkingowych (Zadanie 19,12,21)	0	82	62	A 2
Liczba nowych lub zmodernizowanych obiektów architektury publicznej (Zadania 11,13,17,21,25,26,27)	0	4	7	A 2

**OCENA AKTUALNOŚCI I STOPNIA REALIZACJI „GMINNEGO PROGRAMU
REWITALIZACJI MIASTA TCZEWA NA LATA 2016-2030”
STAN NA kwiecień 2023**

Liczba przebudowanych i wybudowanych obiektów pełniących funkcje społeczne (Zadania 5,6,7,8,9)	0	5	5	A 2
Liczba nowych mieszkań komunalnych (Zadanie 20)	0	54	76	A 2
Liczba nowych kamer monitoringu wizyjnego (szt.) (Zadanie 10)	0	51	50	A 2
Liczba miejsc świadczenia usług społecznych oraz miejsc integracji i aktywności społecznej na obszarze rewitalizacji (Zadania 1, 2)	0 miejsc (usługi dla 15 rodzin)	1	3	A 1
Liczba interesariuszy rewitalizacji korzystających z oferty Programu „Rozwijamy Stare Miasto” (Zadanie 3,4)	0	0	20	C 1
Powierzchnia zrewitalizowanych podwórek (m2) (Zadania 16,17,18)	0	677 m ²	150 m ²	A 2
Powierzchnia zmodernizowanych parków, skwerów, placów zabaw	0	1033 m ²	148 131 m ²	A 2
Powierzchnia przebudowanej infrastruktury drogowej (m2) (Zadanie 12,17,18,19)	0	10437,02 m ²	2001,3 m ²	A 2
Powierzchnia nowych lub przebudowanych parkingów (m2) (Zadanie 19,12,21)	0	23450 m ²	804 m ²	A 2
Powierzchnia nowych mieszkań komunalnych (m2) (Zadanie 20)	0	2050,01 m ²	3192 m ²	A 2
Powierzchnia wyremontowanych budynków socjalnych i komunalnych (Zadania 5,6,7,8,9)	0	2163,07 m ²	2158,93 m ²	A 2
Przeciętna powierzchnia użytkowa lokalu na osobę zamieszkującą mieszkania komunalne (m2) (Zadanie 20)	21,3	19,39 m ²	21,3 m ²	A 2
Liczba osób bezrobotnych na 1000 osób na obszarze rewitalizacji	244	269	220	A 1
Liczba rodzin objęta procedurą Niebieskiej Karty	39	37	30	B 1
Liczba interwencji publicznych policji na obszarze objętym rewitalizacji	297	305	250	B 1
Liczba wypadków komunikacyjnych na obszarze rewitalizacji	16	1	8	A 1
Liczba mieszkańców obszaru rewitalizowanego (osoby)	9 951	9 664	9951	B 1,2

5. Analiza wskaźnikowa i ocena aktualności Gminnego Programu Rewitalizacji

Przedsięwzięcia ujęte w GPR realizują konkretne cele, a zbliżanie się do osiągnięcia danego celu obrazują przypisane celom wskaźniki. Jak uwidoczniono w tabeli powyżej, zdecydowana większość zadań osiąga założone wskaźniki i realizuje wskazany im cel. Tylko w przypadku jednej pozycji cel nie jest realizowany, natomiast pozostałe stwarzają warunki do jego realizacji.

Oceny dokonano w oparciu o wiedzę osób bezpośrednio zaangażowanych w pracę na rzecz realizacji Programu z uwzględnieniem wychwyconych opinii interesariuszy (m.in. mieszkańców). Warto zauważyć, że dane przedsięwzięcie może na obecnym etapie nie realizować celów z różnych przyczyn. Przede wszystkim, celów nie realizują przedsięwzięcia niezakończone. W nielicznych przypadkach zrealizowane przedsięwzięcie nie przyczynia się do realizacji założonego celu. Jednak nie jest wykluczone, że sytuacja ta się zmieni w momencie realizacji pozostałych przedsięwzięć (efekt synergii) lub ocena ta zmieni się z dłuższej perspektywy czasu.

Na 24 pozycje wskaźnikowe, wartości docelowe zostały osiągnięte w 10 przypadkach. Najtrudniejsze jest osiągnięcie wskaźników, które są niezależne od działań infrastrukturalnych, a wynikają z odpowiedniej interwencji społecznej. Są to dane wskaźnikowe w następujących pozycjach: liczba mieszkańców obszaru zrewitalizowanego, liczba interwencji policji na obszarze rewitalizacji, liczba rodzin objętych procedurą Niebieskiej Karty, liczba interesariuszy programu Rozwijam Stare Miasto, liczba bezrobotnych. Mimo realizowanych i trwających działań społecznych, utrzymuje się duża liczba interwencji policji na obszarze Zatorza i Starego Miasta. Liczba Niebieskich kart wprawdzie spada, jednak nadal nie osiągnęła poziomu docelowego, tak samo jak poziom bezrobocia na obszarze rewitalizacji. Najdalej do założonego celu ma jednak wskaźnik dotyczący liczby mieszkańców obszaru rewitalizowanego, który rokrocznie spada i oddala się od wartości docelowej. Założono bowiem utrzymanie liczby mieszkańców na poziomie roku bazowego, tj. uchwalenia programu. Dlatego nawet zrealizowane przedsięwzięcia, których jest ponad 60 %, na obecnym etapie, nie wpływają na oczekiwaną poprawę stanu faktycznego. Zatem istnieje konieczność zweryfikowania możliwości realizacji założeń, dodania nowych lub zmodyfikowania przedsięwzięć podstawowych.

Z powyższych danych jednoznacznie wynika, że wskaźniki realizowane poprzez działania infrastrukturalne zostały w większości zrealizowane, jednakże oceniane z tej perspektywy czasowej zadania społeczne, nie dają jeszcze zadowalającego rezultatu. Analiza tego stanu rzeczy pozwala rekomendować wprowadzenie dodatkowych instrumentów społecznych, które przyczynią się do osiągnięcia założonych wskaźników w programie. Przypomnijmy, że program zaplanowany jest do roku 2030. Przeszkodą w tym może być zwiększająca się aktywność mieszkańców na wielu płaszczyznach, wiąże się ona jednocześnie z oczekiwaniem przez nich szybkich efektów zmian, co wymaga rozwijania sposobu komunikacji z mieszkańcami na dalszych etapach wdrażania GPR, by nie zniechęcali się do procesu rewitalizacji jako mało efektywnego i powolnego. Zmiany infrastrukturalne są szybkie i efektowne, zmiany postaw i zachowań społecznych wymagają czasu i dużych nakładów pracy. Nie należy utożsamiać procesu rewitalizacji ze zmianą infrastrukturalną. Jest to przede wszystkim proces prowadzący do zmian społecznych, do których narzędziem są inwestycje.

Cieszyć może zatem dobra realizacja w Tczewie wskaźników wynikających z przedsięwzięć infrastrukturalnych, pracy i modyfikacji wymaga jednak nadal dążenie do osiągnięcia pożądaných wartości docelowych we wskaźnikach dotyczących zmian społecznych.

6. Podsumowanie

Oceny GPR dokonano z dwóch perspektyw - stopnia zaawansowania przedsięwzięć i stopnia, w jakim przedsięwzięcia przyczyniają się do osiągnięcia założonych celów, które wpłynęły na ocenę aktualności Gminnego Programu Rewitalizacji.

W przypadku przedsięwzięć stwierdzono, iż 63 % z nich (tj. 17 z 27) ma status zrealizowane. Są to głównie zadania infrastrukturalne zaplanowane i zakończone w ramach projektu „Miasto od-nowa – rewitalizacja Starego Miasta i Zatorza w Tczewie”.

W trakcie realizacji znajdują się działania społeczne, które odbywają się głównie na bazie infrastruktury społecznej zbudowanej w ramach w/w projektu.

Spośród 6 zadań niezrealizowanych, zasadność realizacji w przyszłości dwóch z nich, jest wątpliwa. W przypadku pozostałych, brak realizacji wynikał z braku środków finansowych, będą one pozyskiwane w kolejnej perspektywie finansowej UE 2021- 2027.

Zaawansowanie finansowe programu kształtuje się na poziomie 85 %.

Sytuacja wskaźnikowa i osiągnięcie celów programu przebiega powoli w zakresie wskaźników społecznych. Zmiana w tym obszarze zachodzi naturalnie wolniej, gdyż w swojej definicji zmiana postaw społecznych jest procesem, którego efekty będziemy obserwować i badać przez wiele lat. Jednakże już dzisiaj na 24 pozycje wskaźnikowe, 10 osiągnęło wartości docelowe. Co świadczy o celowości dobranych przedsięwzięć w stosunku do zdiagnozowanych problemów.

Na obecnym etapie należy stwierdzić, że program w znacznej większości wyczerpuje zdiagnozowane w roku 2016 potrzeby infrastrukturalne mieszkańców, przedsięwzięcia te zostały zakończone i osiągnęły zakładane wskaźniki. GPR wymaga natomiast aktualizacji, wpisania nowych przedsięwzięć oraz modyfikacji tych niezrealizowanych, głównie pod kątem dążenia do osiągnięcia założonych wskaźników w sferze społecznej. Narzędziem do celu powinny być również nowe zadania inwestycyjne wspomagające dalsze zmiany społeczne.

Opracowanie:

Wydział Rozwoju Miasta

Urzędu Miejskiego w Tczewie

Kwiecień 2023